

Sámi
allaskuvla

OAHPPOPLÁNA

BAGADALLANPEDAGOGIHKKA 1

15 oahppočuoggá

Dutkan- ja oahppostivra dohkkehan 19.12.2017 áššis 156/17 Public áššenr.: 17/00619. Ođastuvvon goahtejodíheaddji mearrádusnotáhta bokte 27.01.21 (Public áššenr. 21/00092-1) ja 26.09.23 (Public áššenr. 23/00495-1).

Namma	Samisk: Bagadallanpedagogikhka 1 Dárogillii: Veiledningspedagogikk 1 Enjelasgillii: Supervision and Mentoring 1 Suomagillii: Ohjaus ja mentorointi 1
Fágakoda ja fágadássi	PED 602
Oahpu gullevašvuhta ja fágastáhtus	Oahppu fállojuvvo joatkkaoahppun oahpaheddiide ja earáide, geain lea profešvdnaoahppu ja geat dárbbasit barggus bagadallanmáhtu. Oahppu lea oaivvilduvvon oahpaheddiide ja eará fágaolbmuide geat dárbbasit máhtu bagadallat easka álgí oahpaheddiid ja kollegaid, ja oahpaheddiide geat hálidit bargat hárjehallanoahpaheaddjin ja hárjehallanoahpaheddiide geain váilu bagadallanoahppu.
Viidotat	15 oahppočuoggá
Oahpu lágideapmi	Oahppu lea neahttavuđot oasseáiggeoahppu. Oahpus leat guokte neahttadeavvadeami: oahpu álgguš ja oahpu loahpas. Dan gaskkas studeanttat barget okto ja joavkkus.
Sisabeassangáibádusat	Sisabeassangáibádus ohppui lea mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu, vuodđoskuvla- dahje dábálašoahpaheaddjeoahppu, praktihkalaš pedagogalaš oahppu, mánáidsuodjaluspedagoga, sosionoma, suodjalandivšár, politiija dahje eará heivvolaš oahppu universitehtas dahje allaskuvillas. Sáhttá árvvoštallot reálagelbbolašvuđa duogážiin. Sámegiela gáibádusa sáhttá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvillas sámegiella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje ođđaáigásáš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhttá maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahčäleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuhta man dási gelbbolašvuhta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvvoštallamii ja meannuduvvo dán vuođul.
Oahpahusgiella	Oahpahus lea davvisámegillii. Vurdojuvvo ahte studeanttat bastet lohkata dáró-, ruota- ja enjelasgielat lohkanmeari.
Fágalaš sisdoallu ja organiseren	Oahppu addá formála gelbbolašvuđa bagadallat iežas suorggis, nugo vuodđoskuvlaohpaheaddjeoahpu, mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpu, praktihkalaš pedagogalaš oahpu, joatkkaskuvlla easka álgí oahpaheddiid ja joatkkaskuvlla hárjehallama oahpaheaddjestudeanttaid ja eará oktavuođain nugo organisašuvdna- ja skuvlaovdánahtima oktavuođain.

Oahpu ulbmilin lea giedħahallat fáttáid dan birra mo bagadallat oahpaheaddjестudeanttaid, easka álgħi oahpahedđi ja earáid geat dárbašit bagadallama oahppoásahusain ja eará organisašuvnnain.

Oahppu sistisdoallá teorehtalaš láidehusa bagadallamii, vuorrovákkusuhsámh tui ja oahppan- ja ovdánahttinproseassaid. Bagadallanpedagogikhka guovddáš sisdoallu lea iežas bagadallangeavadiid geahċċaleapmi ja ovdánahttin teorijaid vehkiin. Iežas ja earáid vásáhusaid birra ságastallo ovttas. Oahppu sistisdoallá maid geavatlaš hárjehusaid ja teorija ja praksisa suokkardallama cálalaččat ja njálmmlaččat pensuma vehkiin.

Studeanta searvá aktiivvalaččat deaivvademiide, neahħtaoahpahussii ja kollokviejoavkobargguide. Dát oahppoovttadat čatnasa iešguđetlāgan fáttáide, main bagadallanteorehtalaš čuolmmat čatnet oktii bagadallanmetodalaš gažaldagaid.

Sisdoallu lea juhkun guovtti válhofáddái:

Fáddá 1: Láidehus bagadallamii

- Bagadallama vuodđodoahpagat
- Bagadallama teorijat ja metodat
- Gulahallan ja ovttasdoibman
- Bagadallanságastallamiid sisdoallu ja čaħaheapmi
- Etihkka, váldi ja kontrolla
- Sámi sisdoalut ja skuvllaid ja mánáidgárddiid servodatmandáhtta

Fáddá 2: Bagadallan hárjehallamis ja oahppoásahusain ja eará organisašuvnnain

Maid mearkkaša leat hárjehallanoahpaheaddji ja kollega:

- Hárjehallanoahpaheaddji gáibádusat ja doaimmat ja dasa gullevaš dokumeanttag
- Kollegaid bagadallan
- Oahpaheaddjестudeanttaid profešuvdnámáhtu ja profešuvdnáidentitehta ovdánahttin
- Bagadallan ja árvvoštallan
- Didaktihkalaš analysa bagadallama vuodđodoibman
- Mánáidgárddit ja skuvllat oahppoarenan.

Oahppanjoksosat	<p>Oahpus studeanta olaha čuovvovaš oahppanjoksosiiđ:</p> <p><i>Diehtu:</i></p> <p>Studeanta hálldaša ja dovdá</p> <ul style="list-style-type: none"> – bagadallama, gulahallama, ovttasbarggu ja ovttasoahppama guovddáš teoriijaid, metodaid ja doahpagiid – ámmáhii gullevaš ovdáneami, rollaid ja ovttasdoaibmama proseassaid – mo plánet, organiseret, jođihit ja čađahit bagadallanságastallamiid profešvnna etihkalaš prínsihpaid ektui – mo suokkardallat iežas vásáhusaid bagadallanpraksisa ektui ja rievdadit doaimmaid reflekterema vuodul – konteavstta, kultuvrra ja servodaga mearkkašumi bagadallamii eandalii sámi ja kultuvrralaš girjáivuođa ektui – mo čađahit bagadallanproseassas nu ahte das šaddá pedagogalaš ja fágalaš oahppan- ja ovdánanproseassa – 5-jagi oahpaheaddjeoahpu masteroahpu gáibádusaid bagadalliide ja bagadallamii <p><i>Máhttu:</i></p> <p>Studeanta máhttá</p> <ul style="list-style-type: none"> – plánet, jođihit ja čađahit bagadallanságastallamiid profešvnna etihkalaš prínsihpaid ektui – čađahit bagadallanproseassa nu ahte das šaddá pedagogalaš ja fágalaš oahppan- ja ovdánanproseassa – suokkardallat iežas vásáhusaid bagadallanpraksisa ektui ja rievdadit doaimmaid reflekterema vuodul – árvvoštallat oahpaheaddjestudeanttaid oahppama progrešuvnna <p><i>Oppalaš gelbbolašruohta:</i></p> <p>Studeanta</p> <ul style="list-style-type: none"> – máhttá doaibmat bagadallin fágalaš ja etihkalaš čuolmmain su ektui guhte galgá boahtit bagadallot – máhttá identifiseret iežas rolla bagadallin ja máhttá čađahit bagadallama fágalaš ja etihkalaš gáibádusaid ja njuolggadusaid ektui – dovdá sámi skuvlla diliide ja ovdánahttimii gullevaš bagadallama iešvuodžaid ja máhttá ávkkástallat digitálačovdosiid
Oahpahan- ja bargovuogit	<p>Gelbbolaš bagadallin šaddan gáibida suokkardallat oahpu áigge sihke iežas ja earáid geavatlaš vásáhusaid. Danin deattuhuvvojít studeantaguovddáš ja studeantaaktiveredeaddji metodat, nugo iežas bagadallamiid analyseren, vásáhusaid lonohallan, joavkohárjehusat, rollaspealut ja ságastallamat. Lassin oahppu sistisdoallá logaldallamiid, teoriijaid ja dutkamušaid lohkama iešheanalacčat ja lohkankollokviejoavkkuin, ja fágalaš ja suokkardalli čállosiid, loggačállima ja ovdanbuktimiid.</p>

Gáibádusat beassat eksámenii	<p>Studeanttat galget čađahit 15 diibmosaš bagadallanhárjehallama. Hárjehallan galgá vuosttamužžan čađahuvvot studeantta iežas bargosajis dahje eará sullasaš bargooktavuođas. Studeanttas lea ovddasvástádus plánet ja čađahit iežas hárjehallama su iežas vuodđoeavttuid vuodul.</p> <p>Čuovvovaš oosit galget leat dohkkehuvvot ovdalgo beassá eksámenii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hárjehallama čađaheami bargobihtát: <ol style="list-style-type: none"> 1) iehčanas plána bagadallanhárjehallama várás 2) golbma (3) iehčanas loggačállosa hárjehallama áigge bagadallanságastallamiid birra • Hárjehallamis studeanta čađaha unnimusat golbma bagadallanságastallama oahpaheaddjestudeanttaiguin dahje/ja easka álgí kollegaiguin. Vuosttaš reflekšuvdnalogga lea sullii 1000 sáni ja nubbi logga lea 1300 sáni. Goalmmát loggas galgá suokkardallat bagadalli rolla iskkademiin observerema ja rollamodealla doaimmaid (1300 sáni). • Čálalaš čoahkkáigeassu bagadallidoaimma birra dakhko loahpas, 1000 sáni. • Njálmämálaš joavkobargu nuppi deaivvadeamis mas háleštuvvo hárjehallanoahpaheaddjedoaimma birra, 20 min. Joavkobargu báddejuvvo digitálalačcat. • Studeanta galgá čuovvut unnimusat 80 proseantta oahpus aktiivvalačcat. <p>Árvvoštallan dohkkehuvvon/ii dohkkehuvvon.</p>
Eksámen ja árvvoštallan	<p>Eksámen lea guovtte oasát:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Digitála profešuvdnámáhppa, mas studeanta ovdanbuktá su ovdáneami bagadallin ja bagadallanpedagogikhkas. Studeanta čohkke profešuvdnámáhppii bargguid reflekteremiid olles oahpu áigge. Lassín studeanta buktá ovdan profešuvdnámáhpas bagadallanjurddašeami iešvuodđaid ja ovdáneami. 2. Nubbi oassi eksámenis sistisdoallá čálalaš 5 beaivi ruovttueksámena, sullii 2800 sáni/sullii 10-15 siidomearri oktagaslaš bargun dahje joavkobargun sullii 15-20 siiddu. Bargobihtá sisdoallu huksejuvvo oahpu ulbmiliid ektui. <p>Árvvoštallan goappaš osiin: ceavzán/ii ceavzán. Fága ii leat ollislaš ovdal goappaš osiid lea ceavzán. Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla eksámen- ja loahpalašárvvoštallama láhkaásahussii.</p>
Lea go privatisttain vejolaš válđit dán fága/fáttá?	<p>Fága ii leat vejolaš válđit privatistan.</p>
Kvalitehtasihkkarastin	<p>Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodđat ja geatnegasvuodđat studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.</p>

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaraportta vuodul.